

«Келісемін»
ТЖорынбасары: Нұржанова Ж.

«Бекітемін»
Мектеп директоры: Е.А.Тұрғанғазин

Сапақкөл орта мектебі
«Қуыршақ үйірімесінің жұмыс жоспары»

Жетекшісі: Балмұханова Г.А.

2024-2025 оқу жылы

Кіріспе

«Қуыршақтар әлемі» үйірмесі – қуыршақтар арқылы ойын көрсететін театрдың бір түрі. Қуыршақты актер қимылға келтіріп, оның сөзін көбінесе өзі, кейде көркемсөз оқушы айтып тұрады. Қуыршақ түріне, оны қимылға келтіру тәсіліне, сахнасына қарай қуыршақ театры бірнеше топқа жіктеледі; киіlmелі (қолға киіп ойнайтын), сылдырмақты (жіп немесе сым арқылы қозғалтатын), суретке түсірілген қуыршақтармен (қағаздағы қуыршақ кескінін экранға түсіретін), ойын көрсететін театрлар және т.б. Мен осы театрлардың ішінен « Қуыршақтарды қолға киіп ойнайтын » киіlmелі түрін тандап алып, жасадым. Саусақтарын ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекеттеріне байланысты қозғалтуды үйренеді.

«Қуыршақтар әлемі» үйірмесіне 1-4 сынып оқушылардан 20 балаға дейін қатыса алады. Бұл көрсеткіш санитарлық нормаға сай. Үйірмеге аптасына 4 сағат, жылына 144 сағат бөлінген. Бұл өнерді балалар біртіндеп меңгерді. Тарихын меңгереді, қуыршақпен жұмыс істеу білігін жаттықтырады, қуыршақ жасап, қойылымға кіріседі. Актерлік қабілеттерін ұштайды. Образға енуді үйренеді. Мұғалім қойылымның көркемдік жағына, безендірілуіне, қойылуына көп көңіл бөлу керек. Қойылымның барлығы жасқа сай, тәрбиелік мәні зор болу шарт. Сабактардың ұйымдастырылу тәсілдері әртүрлі болады.

Түсінік хат

«Қуыршақ әлемі» үйірмесі – бұл балалардың жақсы көретін театрларының бірі. Ол балаларды өзінің әсемдігімен, динамикасымен қызықтырады. Қуыршақ театрында балалар өздеріне таныс ойыншықтармен жүздеседі; аю, коян, ит, қасқыр т.б. Көрініс өзіндік ерекшелігімен балаларды қызықты, сырлы әлемге бірден баурай кетеді.

Қуыршақ театры балаларға көп қуаныш, жағымды эмоция әкеледі. Бұның тәрбиелік мәні өте зор. Кіші мектеп жасындағы бала үшін маңызды уақыт. Себебі осы уақытта оның талғамы, көзқарасы, қызығушылығы қалыптаса бастайды, сондықтан балаға достық, шыншылдық, өзара түсіністік, тапқырлық, қайсарлық, т.б. мінез ерекшеліктерін үлгі ретінде көрсету маңызды. Осындай мақсаттарды іске асыруда қуыршақ театры септігін тигізеді. Қуыршақ театры адамдарға бірталай әсер етеді; көркем образдар, персонаждар, безендіру мен әуен-бұның бәрі іспеттес. Баланың нақтылы ойлауын жеңілдетеді, әдеби шығарманың мазмұнын дұрыс, қанық түсінуге көмектеседі және оның көркемдік талғамының дамуына ықпалын тигізеді. Кіші мектеп жасындағы балалар эмоционалды тұрақсыз келеді. Олар белсенді қатысып, қуыршақтардың сұрақтарына шапшаң жауап беруді үйренеді, оларға кеңес беріп, қауіптен сақтауға ұмтылады. Шеберлікпен образға кіріп ойнаған қойылым жағымсыз қылықтарды бағалауға, ал жағымды кейіпкерге ұқсағысы келу сезімін тудырады. Театрда көргені баланың дүниетанымын дамытып, мәңгілікке есте қалады. Балалар көргенін ата-анасына, жолдастарына айтады, сөйтіп баланың тілі дамып, өзінің сезімін білдіру машығы қалыптасады. Балалар салған суреттерінде қойылым эпизодтарын бейнелейді, ермексазбен мүсіндеп, өзара қойылымдар қоюға жетелейді. Бұндай ойындар балалардың шығармашылық күші мен қабілеттерін дамытады. Осылайша қуыршақ театры баланың жан-жақты дамуына ықпалын тигізеді.

7-модульдің бірі – «Талантты және дарынды балаларды оқыту». Оқушыларды зерттей келе ойлау қабілеттері өте жоғары, тез шешім қабылдай алатын, ақпаратты біліп қана қоймай, оны пайдалана алады, күрделі сахналық ойындар мен тапсырмаларға ұмтылатын оқушылар анықталды. Бұл «Қуыршақ әлемі» ерекшелігі – оқушы ертегіні оқып, мазмұнын айтып қоймайды, сол ертегідегі рөлдерді сомдау арқылы олардың актерлік шеберліктерінің қалыптасуына жол ашады. «Қуыршақтар әлемі» үйірмесі оқушыларға қызық болады деп ойлаймын.

«Қуыршақтар әлемі» үйірмесінің
Күнтізбелік жоспары 1 топ
(аптасына 4 сағат 144 сағат)

№	Тақырыбы	Сағат саны	Теория	Практика	Мерзімі
1	Топтың құрылуы	1	1		05.09
2	Қуыршақтар әлемі туралы мәлімет	1	1		05.09
3	Қуыршақты қолға киіп ойнайтын театрдың «Киіlmелі» түрімен таныстыру	1	1		09.09
4	Театрлық қуыршақтармен және театр мамандықтарымен таныстыру	1	1		09.09
5	Қуыршақпен жұмыстың негізгі ережелері	1	1		12.09
6-7	Негізгі бөлім Қойылым таңдау Мазмұнымен толық танысу	2	2		12.09 16.09
8-10	Жаңылтпаштар арқылы анық сөйлеуге жаттықтыру	3	3		16.09 19.09 19.09
11-12	Жаңылтпаштар жаттау	2	2		23.09 23.09
13-15	Әртүрлі ертегілер арасындағы диалог («Қасқыр мен қозы», «Түлкі мен қырғауыл», «Арыстан мен тышқан», «Қарлығаш пен дәуіт»)	3	1	2	26.09 26.09 30.09
16-18	Үйірмеге қатысушылармен мәнер дикциясымен жеке жұмыс	3	1	2	30.09 03.10 03.10
19-20	Сценарий бойынша жұмысты бастау «Үйшік» ертегісі	2	1	1	07.10 07.10
21-22	«Үйшік» ертегісін оқып мазмұндау	2	1	1	10.10 10.10
23-25	Ертегінің сөз мәнерін, қимыл әрекетін үйрену. Қажетті кейіпкерлерге ене отырып, өлеңді мәнерлеп оқуға үйрену.	3		3	14.10 14.10 17.10
26-28	Ертегі бойынша сахналауға	3		3	17.10

	дайындық.				21.10 21.10
29-31	Қорытынды дайындық	3		3	24.10 24.10 28.10
32	Ата-аналар алдында қойылымды көрсету	1		1	28.10
33-35	Қысқа қойылымдардың сөздерін дайындау «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісі бойынша дайындық	3	1	2	31.10 31.10 01.11
36-37	Оқушылар арасында «Ақылды қоян» ертегісін сомдап көрсету	2		2	01.11 07.11
38	«Ақылды қоян» ертегісін саусақ қимылдары арқылы сахналап көрсету	1		1	07.11
39-41	Қысқа қойылымдардың сөздерін дайындау «Қарлығаш пен шөже торғай» ертегісі бойынша дайындық	3	1	2	11.11 11.11 14.11
42	«Қарлығаш пен шөже торғай» ертегісін топ арасында сахналау	1		1	14.11
43-46	Қысқа қойылымдардың сөздерін дайындау «Торғай мен адам» ертегісі бойынша дайындық. Сахналау	4	1	3	18.11 18.11 21.11 21.11
47-49	Қысқа қойылымдардың сөздерін дайындау «Бауырсақ» ертегісі бойынша дайындық.	3	1	2	25.11 25.11 28.11
50	Қойылымдарды қоюға дайындық. Қажетті кейіпкерге ене отырып, өлеңді мәнермен оқып үйрену.	1		1	28.11
51-53	Қысқа қойылымдардың сөздерін дайындау «Төрт мезгіл» ертегісі бойынша дайындық	3	1	2	02.12 02.12 05.12
54-55	Топ арасында қойылымдарды	2		2	05.12

	қоюға дайындық				09.12
56	Қойылымдарды басқа оқушылардың алдында қою	1		1	09.12
57-59	Қуыршақтарды жөндеу , жаңа қуыршақтар үлгісін жасап тігу.	3		3	12.12 12.12 19.12
60-61	Тігілген қуыршақтарды ертегі кеңіккерлеріне енгізіп сомдау.	2		2	19.12
62-63	«Жыл баласына таласқан жануарлар» ертегісінің мазмұнын талдау	2	1	1	19.12 23.12
64	Ертегі бойынша дайындық	1		1	23.12
65-67	«Батпан құйрық» ертегісін оқып, рөлдерге бөліп сомдау.	3	1	2	26.12 26.12 30.12
68	Ертегіні оқушылар алдында қою.	1		1	30.12
69-71	«Ұр тоқпақ» ертегісінің мазмұнын оқып, түсінігін айтып талдау, сомдау.	3	1	2	03.01.25 03.01 06.01
72	Ертегі бойынша дайындық	1		1	06.01
73-74	«Алдар көсе» ертегісін оқып түсіну	2	1	1	10.01 10.01
75-77	«Алдар көсе» ертегісін қағаз шаблондармен жасап көрсету	3		3	13.01 13.01 16.01
78	Ертегіні оқушылар алдында қою	1		1	16.01
79-81	«Түлкі, аю және қойшы» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, ертегіні топ арасында көрсету.	3	1	2	20.01 20.01 23.01
82-83	Ертегіні басқа топ арасында дайындық.	2		2	23.01 27.01
84	Ертегіні оқушылар алдында қою.	1		1	27.01
85-87	«Шалқан» ертегісін талдау, мазмұнын оқу, сөздерін жаттату.	3	1	2	30.01 30.01 03.02
88-89	«Шалқан» ертегісін сахналау	2		2	03.02 06.02
90-91	«Аңқау арыстан» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау,	2	1	1	06.02 10.02

	сөздерін жаттату.				
92-94	«Аңқау арыстан» ертегісінің кейіпкерлерін жазу	3	1	2	10.02 13.02
95-97	«Аңқау арыстан» ертегісін сахнадау(Сахнаға шығу жолын, ертегі кейіпкерлерінің сөйлеу мәнерін,ырғақтарын үйрету).	3	1	2	13.02 13.02 17.02
98-100	«Мақтақыз бен мысық»ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату.	3	1	2	17.02 20.02 20.02
101-103	«Мақтақыз бен мысық» ертегісінің кейіпкерлерін қағаздан, матадан, ермексиздан т.б. бұйымдардан жасау.	3	1	2	24.02 27.02
104-106	«Мақтақыз бен мысық» ертегісін сахналау (Сахнаға шығу жолын, ертегі кейіпкерлерінің сөйлеу мәнерін, ырғақтарын үйрету).	3	1	2	03.03 03.03 06.03
107-109	Қиял ғажайып ертегілер. «Ағаш ат » ертегісін талдау, мазмұнын оқу, сөздерін жаттау.	3	1	2	10.03 10.03 13.03
110-112	«Ағаш ат» ертегісін сахналау (Сахнаға шығу жолын ертегі кейіпкерлерінің сөйлеу мәнерін,ырғақтарын үйрету .)	3	1	2	13.03 17.03 17.03
113-115	«Алтын құс пен сұр қасқыр» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату.	3	1	2	20.03 20.03 27.03
116-118	«Алтын құс пен сұр қасқыр» ертегісін сахналау (Сахнаға шығу жолын ертегі кейіпкерлерінің сөйлеу мәнерін, ырғақтарын үйрету).	3	1	2	27.03 04.04 04.04
119-122	«Жақсылық пен Жамандық» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау.	4	2	2	04.04 04.04 07.04 07.04
123-126	«Алтын жүзік» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау.	4	2	2	10.04 10.04 14.04

					14.04
127-131	«Бақа ханшайым» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, киімдерін дайындау, рөлге бөліп сахналау.	4	2	2	17.04 17.04 21.04 21.04
132-136	«Шынашак» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау.	4	2	2	24.04 24.04 28.04 28.04
137-139	«Үш күшік» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау.	3	1	2	05.05 05.05 08.05
140-142	«Жабайы қаздар» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау.	3	1	2	12.05 15.05 15.05
	Қорытынды бөлім				
143	Жыл бойы дайындаған ертегілерді оқушыларға, ата-аналарға қуыршақтармен ойнап көрсету	1		1	19.05 19.05
144	Қорытынды сабақ	1	1		22.05

II топ (аптасына 4 сағат 144 сағат)

№	Тақырыбы	Сағат саны	Теория	Практика	Мерзімі
1	Кіріспе. Театр өнері. Қуыршақ театрының дүниеге келуі.	1	1		05.09
2-3	Ақтөбе облыстық «Алақай» қуыршақ театрының дүниеге келуі туралы мәлімет беру тарихымен таныстыру.	2	2		05.09 09.09
4-6	«Алақай» қуыршақ театрының қойылымдарында көрсетілген көріністерден үзінді көрсету.	3	1	2	09.09 12.09 12.09
7	Театрлық қуыршақтармен және театр мамандықтарымен таныстыру.	1	1		16.09
8	Қуыршақпен жұмыстың негізгі ережелері	1	1		16.09
9-12	Қойылымға пьеса (ертегі) таңдау «Қаңбақ шал» ертегісі	4	1	3	19.09 19.09 23.09 23.09
13-14	«Қаңбақ шал» ертегісінің суретін салып түстермен шығару	2		2	26.09 26.09
15-18	Қуыршақтарға мата таңдап, киім тігіп, әшекейлеп безендіру.	4	1	3	30.09 30.09 03.10 03.10
19-22	Тігіліп, тоқылып шыққан ертегі кейіпкерлерін рөлге бөліп сомдап, оқушыларға мәтін ықшамын, сөйлеу мәдениетін үйрету.	4	2	2	07.10 07.10 10.10 10.10
23-24	Рөлдерге бөліп, мәнерлеп оқу.	2	1	1	14.10 14.10
25-26	Кейіпкер қуыршақтарды дайындау.	2	1	1	17.10 17.10
27-28	Қаңбақ шал кейіпін келтіру.	2		2	21.10 21.10
29-30	Кемпір кейіпін дайындау.	2		2	24.10 24.10
31-32	Ертегі кейіпкерлерін	3		3	28.10

	дайындау.				28.10 31.10
34-38	Магниттік театр ұйымдастыру. «Бауырсақ» ертегісін оқып мазмұндау, кейіпкерлерін жасау, қойылымын қойып, сахналауға дайындық.	5	2	3	31.10 01.11 01.11 07.11 07.11
39-41	Ертегі қойылымын қою	3		2	11.11 11.11 14.11
42-43	«Үш апельсин» ертегісін оқып мазмұндау	2	1	1	14.11 18.11
44-47	«Үш апельсин» ертегісін рөлдерге бөліп, кейіпкер дайындау.	4	2	2	18.11 21.11 21.11 25.11
48-49	«Үш апельсин» ертегісін бөліп, сахналап топпен көрсету.	2		2	25.11 28.11
50-52	«Бақыт деген не?» (түрік халық ертегісін оқып мазмұндау)	3	1	2	28.11 02.12 02.12
53-55	«Шал мен бала» ертегісін оқып мазмұндау, кейіпкерлер рөлін сомдау	3	1	2	05.12 05.12 09.12
56-60	«Сықырлы сандық» ертегісін оқып мазмұндау, кейіпкерлер рөлін бөліп сахналап көрсету.	5	2	3	09.12 12.12 12.12 19.12 19.12
61-65	«Жеті қарға» ертегісін оқып мазмұндау, кейіпкерлер рөлін сомдау.	5	2	3	23.12 23.12 26.12 26.12 30.12
66-70	«Қойшы, түлкі және аю» қуыршақ театры (Матадан қуыршақтарды тігу)	5	2	3	30.12 30.12 03.01.25 03.01 06.01
71-75	«Үш аю» ертегісін оқып мазмұндау, кейіпкерлер	5	2	3	06.01 06.01

	рөлін сомдау.				10.01 10.01 13.01
76-77	Қойылымдарды басқа оқушылардың алдында қою.	2		2	13.01 16.01
78-80	Қуыршақтарды жөндеу, жаңа қуыршақтар үлгісін жасап тігу.	3	1	2	16.01 16.01 20.01
81-84	«Джек пен үрмебұршақ» ертегісін оқып мазмұндау, кейіпкерлер рөлін бөліп, сахналап көрсету.	4	2	2	23.01 23.01 27.01 27.01
85-88	«Алладиннің сиқырлы шамы» ертегісінің мазмұнын талдау, сахналау.	4	2	2	30.01 30.01 03.02 03.02
89-92	Сәлем, ертегінің батырлары. «Ертөстік батыр» ертегісін сахналау.	4	2	2	06.02 06.02 10.02 10.02
93-95	Көлеңке театры туралы түсінік. Көлеңкелі театрға арналған картоннан жасалған суреттер арқылы «Түлкі мен ешкі» ертегісін сомдау.	3	1	2	13.02 13.02 17.02
96-99	Көлеңкелі театрға арналған картоннан жасалған суреттер арқылы «Жеті лак» ертегісін сомдау.	4	1	3	17.02 20.02 20.02 24.02
100-103	«Үш шошқа» ертегісінің мазмұнын оқып, түсінігін айтып талдау, сомдау.	4	1	3	24.02 27.02 27.02 03.03
104	Ертегі бойынша дайындық	1		1	03.03
105-113	Ертегілерді саусақ театры арқылы жеткізу «Үйшік», «Ақылды қоян», «Айлакер түлкі» ертегілерін саусақ театры арқылы көрсету.	9	4	5	06.03 06.03 10.03 10.03 13.03 13.03 17.03 17.03 20.03
114-	«Алдар көсе» ертегісінің	3	1	2	20.03

116	мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау.				27.03 27.03
117	Ертегіні оқушылар алдында қою	1		1	04.04
118- 119	«Менің сүйікті қуыршақтарым» көрме ұйымдастыру	2		2	04.04 07.04
120- 122	«Ауылдық тышқан мен калалық тышқан» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау.	3	1	2	07.04 10.04 10.04
123- 124	Қуыршақ киім үлгілерін киіп ойындар ойнату	2		2	14.04 14.04
125- 128	Режиссерлік ойындар «Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісінің мазмұнын оқу, талдау, сөздерін жаттату, сахналау.	4	2	2	17.04 17.04 21.04 21.04
129- 131	«Шалқан» ертегісін сахналау.	3	1	2	24.04 24.04 28.04
132- 134	«Бауырсақ» ертегісін сахналау.	3	1	2	28.04 05.05 05.05
135- 137	«Қасқыр мен кірпі» ертегісін сахналау	3	1	2	08.05 08.05 12.05
138- 140	«Үш жалқау» ертегісін сахналау	3	1	2	12.05 15.05 15.05
141- 142	«Алтын балық» ертегісін сахналау	2	1	1	19.05 19.05
	Қорытынды бөлім				
143	Жыл бойы дайындаған ертегілерді оқушыларға, ата-аналарға қуыршақтармен ойнап көрсету.	1		1	22.05
144	Қорытынды сабақ	1	1		